

ROOMASTA
MAAILMAN
ÄÄRIIN

GLOBAALI KATOLISUUS

TOIMITTANEET PETRA KUIVALA,
MIKKO KETOLA & JYRI KOMULAINEN



Gaudeamus



Copyright © 2025 Tekijät & Gaudeamus

Gaudeamus Oy

www.gaudeamus.fi

KANNEN SUUNNITTELU: Perttu Lämsä

KANNEN KUVAT: Jyri Komulainen (vasemmassa reunassa katolinen kirkko
Soulissa, Etelä-Koreassa, oikeassa reunassa tansanialainen *dala dala* -taksi, Arusha)
sekä Adobe Stock (muut kuvat)

KL 28.1 • UDK 28

ISBN 978-952-345-326-5

Painopaikka: Tallinna Raamatutrükikoja OÜ, Tallinna 2025

Sisällys

JOHDANTO: Miksi kirja globaalista katolisuudesta? (<i>Petra Kuivala & Mikko Ketola</i>)	7
--	---

I

ROOMAN PIISPA GLOBAALIN KATOLISUUDEN SYMBOLINA

1 Franciscuksen paavius ja perintö (<i>Petra Kuivala</i>)	23
2 Kun paavi vaihtuu: mitä tapahtuu konklaavissa? (<i>Mikko Ketola & Petra Kuivala</i>)	36

II

YLIRAJAINEN KATOLISUUS

3 Katolisen kirkon ekumenia (<i>Minna Hietamäki</i>)	57
4 Vapautuksen teologian globaali merkitys (<i>Elina Vuola</i>)	75
5 Maallikkoliikkeet modernissa katolisuudessa (<i>Vera La Mela</i>) ...	91

III

ESIMERKKEJÄ MONIMUOTOISESTA KATOLISUUDESTA

6 Katolista läsnäolon teologiaa Saharasta Gangesille (<i>Jyri Komulainen</i>)	105
7 Teologiaa Manilan marginaalista (<i>Jukka Helle</i>)	119
8 Katolinen kansanhurskaus ja synkretismi Kuubassa (<i>Petra Kuivala</i>)	132
9 Katolinen kirkko ja alkuperäiskansat Amazoniassa (<i>Minna Opas</i>)	144
10 Katolinen kirkko Suomessa (<i>Mikko Ketola</i>)	157

IV

AJANKOHTAISIA AIHEITA JA KIRKON KOHTALONKYSYMYKSIÄ

- 11 Seksuaalisen hyväksikäytön aiheuttama kriisi (*Mikko Ketola*)... 175
12 Salaliittoteorioiden nousu katolisessa kirkossa
 (*Juha Ahosniemi*)..... 193
13 Sukupuoli, Neitsyt Maria ja eletty katolisuus (*Elina Vuola*) ... 205
14 Mihin katolinen kirkko on menossa? (*Alpo Penttinen*)..... 219

EPILOGI: Globaalin katolisuuden muutos ja jatkuvuus

(*Jyri Komulainen*)..... 237

- Viitteet ja kirjallisuus 255
Henkilöhakemisto..... 304
Asiahakemisto 307
Kirjoittajat..... 310